



Commissie voor de
milieueffectrapportage

Varkenshouderij Lungendonk 18, gemeente Someren

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

15 maart 2018 / projectnummer: 3149



1. Oordeel over het Milieueffectrapport (MER)

VOF Heuvel Lierop heeft het voornemen een voormalige varkenshouderij annex mestverwerkingsbedrijf aan de Lungendonk 18 te Lierop (gemeente Someren) te vervangen door een nieuwe varkenshouderij. In totaal zullen in de nieuwe situatie in principe 4.296 zeugen, 22.040 gespeende biggen, 8 dekberen en 840 opfokzeugen worden gehouden in zes stallen.

Voor het besluit over de omgevingsvergunning zijn in een milieueffectrapport de milieueffecten onderzocht. De Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna “de Commissie”¹) heeft op 18 oktober 2016 geadviseerd over de gewenste reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen MER. Nu heeft de gemeente Someren de Commissie verzocht de kwaliteit van het MER te toetsen.

Wat blijkt uit het MER?

In het MER zijn twee uitvoeringen van het bedrijf beschreven; de eerdergenoemde versie met alleen zeugen, dekberen en biggen, en een versie met vleesvarkens, waardoor een gesloten bedrijf zou ontstaan. Beide uitvoeringen zijn volledig uitgewerkt en beschreven. Initiatiefnemer heeft aangegeven dat hij pas bij het indienen van de aanvraag voor de omgevingsvergunning zal kiezen tussen de beide alternatieven.

Uit het MER blijkt dat de geur- en fijn stofbelasting van de omgeving niet toeneemt ten opzichte van de bestaande situatie. Uit de berekening van de stikstofdepositie blijkt dat er op één locatie in een Natura 2000-gebied een lichte toename zal zijn, maar ook die blijft onder de referentiesituatie.

Wat vindt de Commissie van het MER?

De Commissie is van mening dat het milieueffectrapport een juist beeld geeft van de effecten van beide alternatieven op de omgeving. Wel merkt zij op dat het MER door de onlogische indeling en versnipperde presentatie van de gegevens minder goed toegankelijk is. Dit betekent dat het voor een niet-ingewijde lezer moeilijk is om een goed beeld te krijgen van de verschillen tussen de onderzochte alternatieven of de zwaarte van de milieueffecten. Omdat er nog geen vergunningaanvraag voor het project is ingediend heeft de Commissie niet kunnen vaststellen of het MER inderdaad de effecten van de definitief gekozen inrichting goed beschrijft. Dit betekent dat het bevoegd gezag bij de besluitvorming alsnog moet controleren of het MER nog voldoende aansluit op het te zijner tijd te nemen besluit.

¹ De samenstelling en werkwijze van de werkgroep van de Commissie m.e.r. en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, via de link [3149](#) of door dit nummer op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

2. Toelichting op het oordeel

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel over het MER toe en geeft zij enkele aanbevelingen voor de besluitvorming.

2.1 Effecten op de omgeving

Uit het MER blijkt dat het rapport is gericht op de voorgenomen realisatie van een nieuwe varkenshouderij. Hiervoor zijn twee alternatieven uitgewerkt in het MER:

- een fokvarkensbedrijf met zeugen en biggen, waarbij de gespeende biggen zullen worden afgevoerd naar een ander bedrijf van de initiatiefnemer, dan wel
- een combinatie van een fokvarkens- en vleesvarkensbedrijf, waarbij de biggen binnen het bedrijf worden afgemest (een zogenaamd gesloten bedrijf), waarbij er geen afvoer van gespeende biggen plaats zal vinden.

Zoals gezegd wil initiatiefnemer pas bij het indienen van de aanvraag voor de omgevingsvergunning besluiten welke van de twee alternatieven hij zal realiseren.

De milieueffecten van beide alternatieven zijn volledig in beeld gebracht, maar de Commissie maakt daarbij de kanttekening dat de manier waarop dat is gedaan (niet erg consequent en met veel herhalingen) de informatie in het MER minder goed toegankelijk maakt. De Commissie wijst er hierbij met name op dat de beoordeling of het project vergunningplichtig is op grond van de Wet natuurbescherming, een andere is dan de beoordeling van het effect van het voornemen. Bij de eerste wordt alleen het effect van de relevante veranderingen beoordeeld; bij de tweede wordt het netto-effect op bedrijfsniveau beoordeeld. Dit onderscheid is in het MER niet goed gemaakt.

2.2 Stikstofdepositie

Door de uitstoot van ammoniak uit de stallen veroorzaakt het voornemen stikstofdepositie op natuurgebieden, waaronder Natura 2000-gebieden. Omdat de stikstofbelasting op deze gebieden nu al te hoog is, kan toename van stikstofdepositie tot een significant effect leiden en geldt een vergunningplicht. Gezien de grote afstand tot de Natura 2000-gebieden kunnen andere effecten dan stikstofdepositie op voorhand worden uitgesloten. In hoofdstuk 8 van het MER is dit uitvoerig beschreven.

Voor de bestaande situatie is een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 (thans Wet natuurbescherming) afgegeven. Uit de berekeningen in het MER van de stikstofdepositie ten gevolge van het voornemen volgt dat het voornemen, ondanks een afname van ammoniakemissie ten opzichte van de Wnb-vergunde situatie, leidt tot een kleine toename van stikstofdepositie in gedeeltes van meerdere Natura 2000-gebieden (zie tabellen 8.1.8.1 en 8.1.8.2 in het MER). Voor het voornemen moet dan ook een nieuwe vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming (of een verklaring van geen bedenkingen) worden aangevraagd bij Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant. In het MER is aangegeven dat hiervoor een beroep kan worden gedaan op ontwikkelingsruimte uit het Programma Aanpak Stikstof (PAS).

Uit het MER blijkt niet dat is getoetst of de voor dit voornemen benodigde ontwikkelingsruimte daadwerkelijk beschikbaar is. Het MER geeft daarmee niet de volledige onderbouwing dat aantasting van de natuurlijke kenmerken van nabijgelegen Natura 2000-gebieden kan worden voorkomen bij realisatie van het voornemen. Het is daarom aan het bevoegd gezag om binnen de kaders van de natuurbeschermingsregelgeving tot een adequate oplossing te komen.

2.3 Landschappelijke inpassing

Een aanzet tot een landschapsplan is in het MER opgenomen, zie daarvoor met name de afbeeldingen 9.5.1 en 9.5.6. in het MER. Omdat het voornemen past binnen het bouwvlak in het bestemmingsplan, zal dit landschapsplan geen automatisch onderdeel zijn van het besluit waarvoor het MER is opgesteld.

De landschappelijke inpassing is sterk bepalend voor de beleving van het bedrijf in de omgeving. Daarom adviseert de Commissie ervoor te zorgen dat bij de aanvraag voor de omgevingsvergunning een uitgewerkt landschapsplan aanwezig is dat door middel van de vergunningverlening geborgd kan worden.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing

Toetsing door de Commissie

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep beoordeelt of het MER de benodigde milieu-informatie bevat en of deze juist is. Als er informatie ontbreekt of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij die essentieel vindt. Dat is het geval als aanvullende informatie in haar de ogen kan leiden tot andere afwegingen. Dan adviseert de Commissie de ontbrekende of gecorrigeerde informatie alsnog beschikbaar te stellen, voordat het besluit wordt genomen. Meer informatie over de werkwijze van de Commissie vindt u op:

<http://www.commissiemer.nl/advisering/watbiedtdecommissie>

Samenstelling van de werkgroep

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

Jan Bakker

Jan Grit (secretaris)

Tom Smit (voorzitter)

Rob van Woerden

Besluitwaarvoor dit milieueffectrapport is opgesteld

Omgevingsvergunning

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Voor activiteiten die grote milieugevolgen kunnen hebben, kan in Nederland een MER vereist zijn. De bijlagen C en D bij het Besluit milieueffectrapportage geven aan om welke activiteiten het gaat (<http://www.commissiemer.nl/regelgeving/besluitmer>). Voor deze procedure gaat het in ieder geval om de activiteit C14, "pluimvee- of varkenshouderij".

Bevoegd gezag

Burgemeester en Wethouders van Someren.

Initiatiefnemer

VOF Heuvel Lierop.

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?

Omdat er nog geen ontwerp-beschikking ter inzage is gelegd, zijn er geen zienswijzen beschikbaar.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft beoordeeld?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3149](#) in te vullen in het zoekvak.

A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht
t 030-2347666
e mer@eia.nl
w commissiemer.nl

